

індекса соотношения лейкоцитов и СОЭ на 16,67%. Таким образом, у практически здоровых детей в возрасте 7-10 лет уровень реактивного ответа нейтрофилов периферической крови не имеет существенного отличия как у мальчиков, так и у девочек. Только индекс соотношения нейтрофилов и моноцитов у практически здоровых девочек несколько (на 15,0%) выше. У мальчиков со сколиозом в возрасте 7-10 лет снижается уровень реактивного ответа нейтрофильных лейкоцитов периферической крови по сравнению с таким показателем у практически здоровых мальчиков соответствующего возраста, по индексу соотношения нейтрофилов и моноцитов на 28,67%, и формируется тенденция к снижению реактивного ответа нейтрофилов на 25,0%, индекса сдвига нейтрофилов - на 18,60%, нейтрофильно-лимфоцитарного коэффициента - на 7,92%, индекса сдвига лейкоцитов - на 11,98%, и индекса неспецифической реактивности организма мальчиков со сколиозом - на 7,83%. Вместе с тем, у мальчиков со сколиозом по сравнению с практически здоровыми мальчиками этого возраста увеличиваются лимфоцитарно-гранулоцитарный индекс на 7,96% и индекс соотношения лейкоцитов и СОЭ - на 4,76%.

У девочек со сколиозом по сравнению с практически здоровыми девочками уровень реактивного ответа нейтрофилов периферической крови уменьшается за счет снижения индекса соотношения нейтрофилов и моноцитов на 28,39%, нейтрофильно-лимфоцитарного коэффициента - на 12,82%, индекса сдвига лейкоцитов - на 17,10%, и индекса неспецифической реактивности организма - на 9,57%. Кроме этого, у девочек со сколиозом в возрасте 7-10 лет по сравнению с практически здоровыми девочками повышается лимфоцитарно-гранулоцитарный индекс на 14,44% и индекс соотношения лейкоцитов и СОЭ на 16,67%. Сравнивая уровень реактивного ответа нейтрофилов периферической крови у мальчиков со сколиозом в возрасте 7-10 лет с реактивным ответом нейтрофильных полиморфных лейкоцитов периферической крови у девочек со сколиозом соответствующего возраста показало, что у мальчиков формируется усиление реактивного ответа нейтрофилов и по незначительному увеличению нейтрофильно-лимфоцитарного коэффициента на 2,56%, индекса соотношения лейкоцитов и СОЭ - на 4,76% и индекса неспецифической реактивности организма мальчиков со сколиозом - на 2,67%. Вместе с тем, у мальчиков со сколиозом ниже уровень реактивного ответа нейтрофилов периферической крови, чем у девочек со сколиозом, по индексу реактивного ответа нейтрофилов на 25,0%, индексу сдвига нейтрофилов на 23,26%, индексу соотношения нейтрофилов и моноцитов - на 11,56%, лимфоцитарно-гранулоцитарному индексу - на 3,19%.

ВЫВОДЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ПОСЛЕДУЮЩИХ ИССЛЕДОВАНИЙ. Таким образом, уровень реактивного ответа полиморфно ядерных нейтрофильных лейкоцитов периферической крови у детей со сколиозом в возрасте 7-10 лет зависит от пола и показателей, характеризующих реактивный ответ нейтрофилов периферической крови. Девочки имеют склонность к повышению реактивного ответа нейтрофилов по сравнению с мальчиками со сколиозом. У детей со сколиозом в возрасте 7-10 лет несколько понижен уровень реактивного ответа нейтрофилов периферической крови.

ЛИТЕРАТУРА

1. Hayashy F., Luster A.D. Toll-Line receptors stimulate human nentrophil foreknown // Blood/ - 2003 – vol. 102 № 7. – P. 2660 – 2669.
2. Kabayashi S.D., Vogish I.M. Branshton K.R. etol. Gene expression profiling provides insight info the pathophysiology of chronic granulomafons disease // I. Imonmol. – 2004. – vol. 172, № 1. – P.636-643.
3. Лунина Н.В., Боярчук Е.Д., Можяева Е.А., Шейко В.И. Роль нейтрофилов в формировании стресс-синдрома // Вісник Луганського державного педагогічного університету №3 (23) Біологічні науки, Луганськ. - 2000. - с.115-119.

УДК 37.016.796.011.61

Євтушок М.В.

Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова

ВИКОРИСТАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ В ПРОЦЕСІ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

У статті розглянуто можливість використання різних методів для активізації пізнавального процесу з фізичного виховання та роль педагога в активізації пізнавальної діяльності студентів на заняттях з фізичного виховання. Проаналізовано та випробувано різні методики використання пізнавальної діяльності на заняттях з фізичного виховання, з урахуванням специфіки занять зі студентами спеціальних медичних груп. З'ясовано чинники для підвищення у студентів спеціальних медичних груп інтересу до занять з фізичного виховання.

Ключові слова: пізнавальна діяльність, фізичне виховання, пізнавальні можливості.

Євтушок М.В. Использование различных видов познавательной деятельности студентов специальных медицинских групп в процессе занятий по физическому воспитанию. В статье рассмотрены возможности использования различных методов для активизации познавательного процесса по физическому воспитанию и роль педагога в активизации познавательной деятельности студентов на занятиях по физическому воспитанию. Проанализированы и испытаны различные методики использования познавательной деятельности на занятиях по физическому воспитанию, с учетом специфики занятий со студентами специальных медицинских групп. Выявлены факторы для повышения у студентов специальных медицинских групп интереса к занятиям по физическому воспитанию.

Ключевые слова: познавательная деятельность, физическое воспитание, познавательные возможности.

Yevtushok M.V. Using different types of cognitive activity of students of special medical groups in the process of physical education classes. The article discusses the possibility of using different methods to enhance the cognitive process in physical education and the role of the teacher in the activation of cognitive activity of students in the classroom for physical education. Analyzed and tested various methods of using cognitive activity in the classroom for physical education, taking into account the specifics of classes with students of special medical groups. Elucidated factors to enhance the students' medical groups spetsailnih interest in physical education classes. The methods of stimulating cognitive activity during physical education in higher education. Reveals opportunities to improve the students' interest in employment *zpolyahayut*, in our opinion, of learning of students by providing them with greater autonomy, creativity by complications (within available) cognitive tasks that require the application of acquired knowledge and skills in terms of different variables training activities. The methods of cognitive stimulation in the classroom with students of special medical group, which was conducted through group work, competitions, games, mutual evaluations of students identified teacher incentives, he emphasized the success of students. It was found importance of interdisciplinary connections in learning motor actions, development of which largely depends on the students' understanding of biomechanical movement patterns and structure, with exercises that cause significant functional changes in the body of students involved, requiring provision of certain hygienic conditions, and exercises that uniquely affect the development of physical qualities.

Key words: cognitive activity, physical education, educational opportunities.

Постановка проблеми. Розбудова національної системи освіти активізувала педагогічні пошуки, зокрема пошуки оптимальної організації навчально-виховного процесу, який поєднує практичні дії: планування, педагогічний аналіз, коригування, збір інформації, аналітичне оцінювання інформації, контроль, стимулювання. Наукова теорія управління освітою та навчально-виховним процесом практично почала розвиватися в останні 20 - 25 років. Важливим моментом ефективного проведення занять з фізичного виховання є активізація пізнавального інтересу. Одним із кризових явищ традиційних і нових «інноваційних» систем освіти є розрив між фізичним вихованням і всіма іншими видами учбової діяльності. Можливою причиною існуючого положення є відсутність реальних механізмів, які обумовлюють взаємозв'язок між пізнавальною і руховою діяльностями у процесі навчання та фізичного виховання студентської молоді. Сутність такої взаємодії полягає в необхідності формування освітньо-оздоровчої системи, основою якою повинен бути виховний, освітній і оздоровчий ефекти. Структура занять із фізичної культури передбачає їхню загальну педагогічну спрямованість і специфічний зміст, який забезпечує вирішення завдань фізичного виховання. Аналіз педагогічної суті різних форм організації фізичного виховання показує, що не в кожній із них однаково можуть бути представлені всі складові виховного процесу: навчання фізичних вправ; засвоєння знань з фізичної культури; процес удосконалення фізичних здібностей; спеціалізована підготовка тощо. Педагогічний процес фізичного виховання здійснюється через використання різних форм занять, на яких студенти оволодівають предметом фізичної культури, роблячи його своїм надбанням, формуючи і збагачуючи особисту фізичну культуру. Теоретичний аналіз наукових досліджень свідчить про те, що проблема формування пізнавальної діяльності у циклі фізичного виховання майбутніх вчителів, студентів СМГ досліджена недостатньо як у теоретичному, так і в практичному аспектах, зокрема, не проаналізовані зміст, форми, методи й педагогічні умови, які повинні забезпечувати особливості процесу організації та розвитку спеціально сформованих знань, умінь та навичок студентів спеціальної медичної групи як основи для подальшого використання у щоденній життєдіяльності.

Мета дослідження. Розглянути можливості використання різних методів для активізації пізнавального процесу з фізичного виховання.

Результати дослідження. Організація пізнавальної діяльності студентів та їхньої поведінки на занятті передбачає реалізацію певних завдань заняття, а саме:

- донесення до свідомості студентів розуміння поставлених завдань,
- використання різних установок (переконання, навіювання),
- досягалися стійкість і зосередженість уваги студентів, їхня підготовленість до уроку,
- актуалізування попереднього досвіду студентів у процесі вивчення нового матеріалу,
- використання прийомів і форм роботи, за допомогою яких досягає викладач активності студентів, їхньої самостійності,
- відповідність викладу матеріалу встановленим вимогам до студентів;
- рівень особистої відповідальності студентів за якість та ефективність навчальної роботи,
- прагнення студентів до вирішення проблемних ситуацій, оволодіння знаннями, вміннями, навичками здійснювати самоконтроль, самооцінки, взаємооцінки,
- прагнення студентів зрозуміти значення засвоєного і використати його у власній руховій діяльності,
- інтерес студентів до власного розвитку, успіхів та рівень їхньої відповідальності за власний фізичний стан,
- стабільний емоційний стан студентів.

На основі врахування особливостей мотивації студентів СМГ нами була розроблена методика організації стимулювання розвитку пізнавальної діяльності у процесі фізичного виховання у ВНЗ. Активізацію пізнавальної діяльності на заняттях з фізичного виховання студентів СМГ ми пов'язали зі змістом навчального матеріалу – оновлення значущості попередніх знань, щодо їх оздоровчого ефекту, рухових умінь й навичок, їх доступності для виконання, урахування сучасних досягнень науки з методики оптимального фізичного навантаження на організм, розкриття практичного значення вивчених рухових умінь (легкої атлетики, ритмічної гімнастики, плавання та інше) для своєчасної корекції стану організму та підтримки його здоров'я та навчання студентів впевненості у власних силах. Насамперед ми визначали, які знання з техніки

досліджуваних рухових дій треба дати студентам. При повідомленні теоретичних відомостей з фізичної культури використовувалися знання, що одержуються на лекціях з інших навчальних предметів. При цьому важливо було встановити контакт із викладачами інших навчальних дисциплін, а безпосередньому повідомленню теоретичних відомостей провести підготовчу роботу:

- визначити обсяг і зміст теоретичних відомостей, знання яких допоможуть студентам зрозуміти закономірності виконання досліджуваних вправ й успішно освоїти їх;
- установити, які предмети курсу і які саме теми використовувати при повідомленні конкретних зведень з фізичного виховання.

Зрозуміло, міжпредметні зв'язки не самоціль. Вони використовувались при навчанні руховим діям, освоєння яких у значній мірі залежить від розуміння студентами біомеханічних закономірностей і структури руху, при виконанні вправ, що викликають значні функціональні зрушення в організмі студентів, які займаються, потребуючи забезпечення визначених гігієнічних умов, а також вправ, що неоднозначно впливають на розвиток фізичних якостей. Навряд чи доцільно розкривати структуру, наприклад, звичайних присідань, але важливо пояснити призначення варіантів цієї вправи, що відрізняються по способі виконання і режиму роботи м'язів. Якщо присідання виконуються на носках або з піднімань на носки наприкінці випрямлення, вони виявляють більший вплив на м'язи задньої поверхні гомілки, чим присідання на всій ступні. Присідання в помірному темпі, повторюються багато разів підряд, сприяють розвиткові переважно силової витривалості; і виконувані ж у гранично швидкому темпі серіями з невеликим числом повторенні кожної, розвивають у більшій мірі властивості м'язів (ніг) до швидких скорочень ("швидкість і силу"). Для успішного оволодіння, наприклад опорним стрибком або метанням малого м'яча на дальність способом "через спину і плече" учням корисно знати, що результат (якісний і кількісний) виконання цих вправ залежить від ступеня розвитку (і прояву) спеціальних фізичних якостей.

Активність студентів тісно зв'язана з усвідомленням ними важливості виконуваних задач. Студент, що не розуміє мети своєї роботи на занятті, не одержує користі від вправ. Педагог активізує розумову діяльність студентів, ставить перед кожним студентом визначену задачу в процесі навчання. Ми намагались, щоб кожен студент на занятті міг чітко відповісти на запитання "Яку задачу я ставлю перед собою в даній спробі?" Для цього насамперед на одному з перших уроків у визначеній серії занять створювали повне і правильне уявлення про техніку намічуваного для вивчення рухової дії (або окремих вправ). А потім створювали умови, що допомагали б студентам у кожній спробі ставити 1 - 2 конкретні задачі. Намічаючи навчання новій руховій дії, попередньо здійснювали перевірку готовності студентів до їх засвоєння. При цьому уточнюють, що повинен знати студент, що він повинен вміти, які вправи повинен уміти виконувати перш, ніж приступити до розучування намічуваної рухової дії. Така попередня перевірка готовності створює умови для диференційованого підходу до студентів. Диференційоване навчання, як відомо, є основою успішного навчання.

Інший діючий спосіб виховання пізнавальної активності - завдання з взаємоаналізу дій студентів. Найбільше реальний спосіб організації навчальної діяльності студентів у даному випадку - змінний: одна зміна виконує завдання, інша не пасивно очікує черги, а спостерігає, студенти, згадуючи відомості про біодинамічну структуру досліджуваних вправ, помічають помилки, допомагають усунувати їх. Ще значніші пізнавальні можливості охоплюють інший вид завдань - контроль за діями партнера оцінкою (у балах) за виконання вправи, що розучується. Робота організується так, що виключається взаємооцінка, а це забезпечує велику об'єктивність оцінки. Не менш діючий засіб виховання пізнавальної активності - завдання для самостійної роботи. Найчастіше - проведення самостійної розминки. Для цього спочатку повідомляються відповідні теоретичні відомості і даються більш прості завдання: підібрати і провести декілька вправ, що впливають на певні групи м'язів; скласти комплекс вправ, придатних для загальної частини розминки, скласти і провести спеціальну розминку до змагання або заняття певним видом вправ. На перших порах завдання виконуються як індивідуальна розминка, а з придбанням необхідних знань і умінь - і як розминка з групою.

Одним з головних завдань процесу стимулювання пізнавальної діяльності студентів на заняттях з фізичного виховання є активізація фізкультурного інтересу, оскільки без цього психологічного механізму не може здійснюватися розвиток мотиваційної та емоційної сфер людини у фізкультурній діяльності. Розв'язання даної проблеми поєднано з двома головними завданнями при підготовці студентів до професійної діяльності та організації самостійного життя: по-перше, сприяти найбільш повноцінному відображенню й розкриттю у свідомості студентів значення фізкультурної діяльності для майбутнього професійного та особистісного становлення; по-друге, на цій основі спонукати та підтримувати відповідне ставлення до всіх структурних компонентів фізкультурної діяльності, яке було б наповнене готовністю самостійно здобувати інформацію, вільно оперувати набутими фізкультурними знаннями, реалізовувати уміння та навички у практичній діяльності. Розв'язання цих завдань у значній мірі забезпечує поєднання розвитку та навчання, показником та однією з форм відображення якого є фізкультурний інтерес.

Розвиток пізнавальної діяльності у процесі фізичного виховання нами був організований у формі спеціальної стимуляція, до якої входили:

- оволодіння знаннями щодо оздоровчого впливу комплексу кожної фізичної вправи відповідно діагнозу захворювання;
- навчання новим засобам виконання певних фізичних навантажень у сполученні з дихальними вправами;
- аналіз та суб'єктивна самооцінка самопочуття та оволодіння методиками корекції стану організму засобами фізичної культури у період ремісії;
- різноманітні форми самостійної роботи.

Стимулювання пізнавальної діяльності під час занять зі студентами СМГ, проводилось за рахунок групової роботи, змагань, ігор, взаємних оцінок студентів, визначених викладачем заохочень, коли він наголошував на успіхах студентів. При

цьому позитивний ефект мала не тільки і не стільки висока оцінка мовного заохочення та загальна семестрова оцінка, скільки судження викладача у присутності інших студентів, аргументація оцінювання рухових досягнень кожного студента при виконанні комплексів фізичних вправ відповідно патології захворювання для поліпшення його здоров'я (паралельно вивчався та оцінювався взаємозв'язок частоти загострення захворювань студентів протягом семестру та навчального року з загальною кількістю відвіданих ними занять за допомогою фіксації у журналі викладача та індивідуально студентами у «Щоденнику здоров'я»).

ВИСНОВКИ. Специфіка активізації пізнавальної діяльності викладачем на занятті з фізичного виховання полягає в тому, що він співпрацює з студентами, його успіх значною мірою залежить від взаєморозуміння та взаємодії всіх суб'єктів навчально-виховного процесу, розподілу і кооперації їх спільної праці. У його обов'язки входить забезпечення, перш за все організації власної діяльності, яка реалізується у зовнішньому та внутрішньому аспектах. Це особливо важливо, тому що, як доведено вченими, коефіцієнт залежності організованості студентів від організованості викладача досить високий.

Практика показує, що навчання як процес засвоєння знань, навичок і умінні протікає успішно лише при досить високій пізнавальній активності студентів - прагненні до навчання, до оволодіння більш повними і глибокими знаннями. Широкі можливості для підвищення в студентів інтересу до занять полягають, на наш погляд, в організації пізнавальної діяльності студентів шляхом надання їм більшої самостійності, творчої ініціативи, шляхом ускладнення (у межах доступного) пізнавальних задач, що вимагають застосування набутих знань і навичок в різних змінних умовах навчальної діяльності. Інший діючий засіб виховання пізнавальної активності - завдання з взаємоаналізу дій учнів. Найбільш реальний спосіб організації навчальної діяльності учнів у даному випадку - змінний: одна зміна виконує завдання, інша не пасивно очікує черги, а спостерігає, учні, згадуючи відомості про біодинамічну структуру досліджуваних вправ, помічають помилки, допомагають усувати їх. Сприяють вихованню пізнавальної активності так звані пошукові ситуації. Студентам називається учбово-пізнавальна задача яку вони повинні вирішувати самі, з невеликою допомогою педагога.

ЛІТЕРАТУРА

1. Безропильний О.П. Виховання в учнів інтересу до фізичної культури шляхом удосконалення методичного забезпечення шкільних спортивних майданчиків. / О.П. Безропильний // Фізичне виховання дітей і молоді. – К., 1990. – Вип.13. – С. 33.
2. Дубогай О. Д. Інтегральна оцінка оздоровчого ефекту фізичного виховання на організм студентів спеціальної медичної групи / О. Д. Дубогай, Я. Білінській // Матеріали Міжнар. наук. конф. – Переяслав-Хмельницький, 2003. – с. 10.
3. Дубогай О.Д. Щоденник зміцнення здоров'я / О.Д. Дубогай – К. : Орія-ни, 2002.
4. Завидівська Н. Н. Формування навичок здорового способу життя у студентів вищих навчальних закладів : навч. посіб. з фіз. виховання для студ. вищих навч. закладів / Н. Н. Завидівська – Л. : Львів. держ. ун-т фіз. культури, 2009. – 120 с.
5. Минаев Б.Н., Шиян Б.М. Основи методики физического воспитания школьников. - М., 1989.
6. Пидкасистый П.И. Самостоятельная познавательная деятельность школьников в обучении. - М.: Педагогика, 1980. - 321 с.
7. Metodika fizicheskogo vospitaniya shkolnikov. / Pod red. G.B. Meyksona. – М. : Prosveschenie, 1989. – 143 s.
8. Semerens'kyy V. Narodni ihry ta yikh rol' u rozvytku tvorchoyi aktyvnosti uchniv. // Fizychno vykhovannya v shkoli. - 2000. - # 1. - s.54 - 55.
9. Teoriya i metodika fizicheskogo vospitaniya. / Pod red. Shiyana B.M. – М., 1988. – 284 s.
10. Teoriya i metodika fizicheskogo vospitaniya./ Pod red. Ashmarina B.A. – М., 1990. – 325 s.
11. Fizkulturno-ozdorovitel'naya rabota v shkole: Kniga dlya uchitelya. / Pod red. A.M. Shlemina. – М. : Prosveschenie, 1988. – 102 s.
12. Shyyan B.M. Metodyka fizychnoho vykhovannya shkolyariv (Praktykum). - L'viv: Svit, 1993. – 184 s.

УДК 159.9

Ермолаева Я.С.

Национальный университет физического воспитания и спорта Украины

ВЫЯВЛЕНИЕ САМООЦЕНКИ ЭМОЦИОНАЛЬНЫХ СОСТОЯНИЙ ТАНЦОРОВ ВО ВРЕМЯ ТРЕНИРОВОЧНОГО ПРОЦЕССА

Цель: повысить эффективность выступления соревновательных пар в спортивном танце за счет формирования и совершенствования показателей эмоциональной устойчивости. Задачами исследования было изучения личностных особенностей спортсменов в танцевальной паре, влияющие на их эмоциональную устойчивость, а также определения условий формирования эмоциональной устойчивости танцевальных пар. Материал: в исследовании приняли участие 40 спортсменов- танцора в возрасте 10-14 лет. Результаты: установлено, что в большей части спортсменов, у 24 (60%) было выявлено высокое эмоциональное состояние у 15 (38%) спортсменов-танцоров преобладает среднее эмоциональное состояние и только у 1(2%) спортсмена-танцора было выявлено низкое эмоциональное состояние, которое показывает его закомплексованность, нервность, в тоже время вялое выполнения танцевальных композиций, несмелое отношение к самому процессу, боязнь сделать ошибку. Выводы: танцоры, обладающие высоким эмоциональным состоянием, характеризуются уверенностью в своих силах и являются борцами за победу, но в тоже время спортсмены которые обладают низким эмоциональным состоянием наоборот нужно стимулировать и давать возможность показывать себя сильными и раскрепощенными. Давать возможность показать